

పాంచరాత్రాగమాంతర్గత

విష్ణుసంహిత

సంపాదకులు:

డా.నల్లంతిగళ్ లక్ష్మీనరసింహాచార్య

విశ్రాంతోపన్యాసకులు

గాయత్రీ ప్రచురణలు దేవుని అల్వాల, హైదరాబాద్-10.

శ్రీ భాష్యకార కుసుమం 1

విష్ణు సంహిత

తెలుగు సారాంశంతో

సంపాదకులు

డా. నల్లంతిగళ్ లక్ష్మీ నరసింహాచార్యులు

విశ్రాంతోపన్యాసకులు

గాయత్రీ ప్రచురణలు

దేవుని అల్వాల, హైదరాబాద్ -500010

శ్రీ విష్ణు సంహిత

తెలుగు సారాంశంతో

డా. నల్లంతిగళ్ లక్ష్మీనరసింహాచార్య

ప్రథమ ముద్రణ :- జనవరి 2012
నందన వైశాఖ శుద్ధ పంచమి

ప్రతులు : 300

వెల : రూ 200/-

ప్రతులకు:-

శ్రీమతి యన్. రంగనాయకమ్మగారు,
7-1-110, రెడ్డి ఎన్క్లేవ్,
దేవుని అల్వాల, హైదరాబాదు - 500010,
సెల్ ఫోన్ : **9247355355, 9704168678**

ముఖ ప్రత్రాలంకరణ మరియు ముద్రణ :

నేరెళ్ళ వేణు గోపాలాచార్య,ఎం.ఏ.

భీం రావ్ కాలనీ, పాత అల్వాల, హైదరాబాద్- 10

మొబైల్ : 9440547660

ఫోన్ : **27532612**

శ్రీః

శ్రీ యాదగిరి లక్ష్మీ నరసింహాయ నమః

విష్ణుసంహితా

అథ ప్రథమః పటలః

తంత్రోద్దేశః

- శ్రీశైలశిఖరే సిద్ధమాసీనం తంత్రపారగం ।
ప్రణమ్యాత్యుజ్జ్వలాకారం పృష్టవానౌపమన్వవః ॥ 1
- భగవన్! దుర్నిరీక్ష్యోఽర్కం జిత్యేవాసి స్థితస్త్విషా ।
నేద్యశం జాత్వహం రూపం దృష్టవానస్మి కస్యచిత్ ॥ 2
- కిం దేవానాం భవానేకో మునీనామథవా నృణామ్ ।
త్వామహం ప్రష్టమిచ్ఛామి తవ విస్మాపితస్త్విషా ॥ 3
- తేజసోఽత్యుజ్జ్వలస్యాస్య శ్లాఘనీయః సముద్భవః ।
కుతోఽత్రాగాః కిమర్థం వా కతమే జన్మ వా కులే ॥ 4
- కృతకృత్యోఽస్పృహో వా త్వమతుల్యమహిమా ధ్రువమ్ ।
త్వద్గోత్ర నామ కర్మాది యాథాతథ్యేన సర్వశః ॥ 5
- మహత్ కౌతూహలం శ్రోతుమవిజ్ఞేయం నో చేన్మయా ।
ఇతి పృష్టోఽబ్రవీత్ సిద్ధో హరిం ధ్యాత్వా కృతాంజలిః ॥ 6
- హర్షగద్గదయా వాచా సరోమాంచాశ్రువిక్రియః ।
శ్రూయతామఖిలం వక్ష్యే మాయైవైషా హి వైష్ణవీ ॥ 7
- ఋద్ధ్యాద్యక్షార్థనానాత్వైర్యా మోహయతి దేహినమ్ ।
సుమతిర్నామ బైదోఽహమృషేరిధ్యవతః సుతః ॥ 8
- సాంగేషు త్రిషు వేదేషు తంత్రేషు చ కృతశ్రమః ।
బాల్యేఽహం బ్రహ్మచర్యేణ శైలేఽస్మిన్ విమలోదకే ॥ 9
- రైభ్యస్య జపతోఽభ్యాశే చిరం శ్రుశ్రూషకోఽవసమ్ ।

- చిరదృష్టం దిదృక్షుస్తమిమం పూర్వోపకారిణమ్ ॥ 10
- ఇహాగతోఽస్మి భద్రం తే విష్ణులోకాద్ విహాయసా ।
 ఔపమన్యవ ఉవాచ -
- కో ను మంత్రస్త్వయా లభ్యః పురేహ జపతో గురోః ॥ 11
- కిమన్యద్వా యదభ్యాసాత్ పరిణామోఽ యమీదృశః ।
 సిద్ధ ఉవాచ -
- తస్మిన్ననుపదిశ్యైవ మంత్రసిద్ధ్యా తిరోహితే ॥ 12
- రుదన్ కా గతిరిత్యుచ్చైరశ్రౌషం ఖేఽస్ఫుటాగిరమ్ ।
 గతిస్తార నమో నామేత్యనయా దుర్గమార్థయా ॥ 13
- శివమంత్రం స్మృతం జప్త్వా తత్సిద్ధ్యాఽ ద్రాక్షమీశ్వరమ్ ।
 తేనోక్తో బ్రహ్మమంత్రం త్వం జపేత్యేనం తతోఽ జపమ్ ॥ 14
- తతశ్చావరభూద్ బ్రహ్మీ వరదో లోక భావనః ।
 తేనాప్యుక్తోఽస్మి నమ్రోఽహం విష్ణుమంత్రస్తు జప్యతామ్ ॥ 15
- తతో జటాక్ష మాలాది తపో లింగధరావుభా ।
 మన్వానస్తావపర్యాప్తౌ పర్యాప్తం విష్ణుమేవ చ ॥ 16
- షడక్షరం జపన్ మంత్రమహర్నిశమనాకులమ్ ।
 విశ్వరూపమరూపం తం దృష్టవానస్మి రూపిణమ్ ॥ 17
- శంఖ చక్ర గదా పద్మ శార్ఙ్గాసి శర ఖేటకైః ।
 శ్రీవత్స కౌస్తుభాపీతకౌశేయైర్వనమాలయా ॥ 18
- కిరీట హార కేయూర కుండలాది విభూషణైః ।
 అలంకృతముదారాంగమప్రమేయం సురోత్తమమ్ ॥ 19
- దివ్యరూపం ఖగారూఢం దివ్యగంధానులేపనమ్ ।
 సహస్రాదిత్యసంకాశం దుర్నిరీక్షం సురాసురైః ॥ 20
- ఋగ్యజుస్సామజైర్మంత్రైః స్తోత్రైశ్చ వివిధైరైపి ।
 ప్రసాద్యైనం తతో భక్త్యా వ్యజ్ఞాపయమహం పునః ॥ 21

- భగవన్ ! దేవదేవేశ ! వాసుదేవ ! జగత్పతే ! ।
 తజ్జ్ఞానం మేఽనుగృహ్ణీష్య యేన స్యాత్ కృతకృత్యతా ॥ 22
- ఇత్యుక్తో భగవాన్ ప్రీతః ప్రాహ గంభీరయా గిరా ।
 దిష్ట్వా తే వత్స ! ధీః శుద్ధా సుమత్యాఖ్యా తవామృషా ॥ 23
- పరితుష్టోఽస్మి భద్రం తే తస్మాద్ వక్ష్యామి తే హితమ్ ।
 శ్రుణు త్వం దీక్షితో భూత్వా పూర్వమీశ్వరసంహితామ్ ॥ 24
- ఈశ్వరాద్ బ్రహ్మణః పశ్చాత్ తద్దైవ బ్రహ్మసంహితామ్ ।
 మద్ విష్ణుసంహితాం శ్రుత్వా తతో జ్ఞానమవాప్స్యసి ॥ 25
- త్రయో మంత్రాస్త్యయా జప్తాః శివస్య బ్రహ్మణో మమ ।
 తస్మాదనుగ్రహేణాపి త్రిభ్యో భావ్యం తవ క్రమాత్ ॥ 26
- ఇత్యుక్త్వాఽంతర్హితే దేవే స్మృతః ప్రాదురభూచ్ఛివః ।
 స నతం ప్రాహ మాం ప్రీతో విష్ణుక్తం క్రియతామితి ॥ 27
- తతో దీక్షావిధిం కృత్వా తస్మాదీశ్వరసంహితామ్ ।
 అవాప్య ద్వాదశాధ్యాయాం నిర్భీజార్చావిధాయినీమ్ ॥ 28
- తతః స్మృతాగతాద్ దేవాద్ బ్రహ్మణో బ్రహ్మసంహితామ్ ।
 శ్రుత్వా ద్వాత్రింశదధ్యాయాం బీజాబీజార్చనాశ్రయామ్ ॥ 29
- తతః స్మృతాగతం దేవమష్టబాహుమధోక్షజమ్ ।
 పూర్వవత్ ప్రణిపత్యాహం వ్యజ్ఞాపయమిదం పునః ॥ 30
- దేవదేవ! నమస్తేఽస్తు వాసుదేవ! సురోత్తమ ! ।
 ఈశ్వరాద్ బ్రహ్మణశ్చాహం శ్రుతవాసస్మి తత్పతే ॥ 31
- సంహితే సర్వలోకేశ! త్వన్నియోగాద్ యథావిధి ।
 అతస్త్వమనుగృహ్ణీష్య యథావద్ విష్ణుసంహితామ్ ॥ 32
- ఇతి విజ్ఞాపితో భక్త్యా భగవాన్ విష్ణురవ్యయః ।
 ఆచష్టాఖిలసిద్ధ్యర్థం విస్తీర్ణం విష్ణుసంహితామ్ ॥ 33
- అష్టోత్తరశతాధ్యాయామష్టైశ్వర్యాదిసిద్ధిదామ్ ।

- జ్ఞాన చర్య క్రియా యోగ శుభపాదచతుష్టయామ్ ॥ 34
- బీజాబీజ సబీజార్చావిధానాది సమన్వితామ్ ।
తతో నష్టః క్షణాన్మోహః కామేషూపరతా స్పృహా ॥ 35
- భిన్నా మే సంశయాః సర్వే ప్రసన్నా చాభవన్మతిః ।
ప్రకాశం చాభవత్ సాక్షాత్ తద్ విష్ణోః పరమం పదమ్ ॥ 36
- దివ్యతూర్యరవో జజ్ఞే పుష్పవృష్టిశ్చ శోభనా ।
సమంతాత్ సుఖసంస్పర్శః సుగంధిశ్చ సమీరణః ॥ 37
- తతశ్చాంతర్హితే తస్మిన్ భగవత్యభిలేశ్వరే ।
జవార్చాదిపరో భూత్వా కంచిత కాలమిహాపసమ్ ॥ 38
- జపతో మే కదాచిత్తు పుష్పవృష్ట్యాది పూర్వవత్ ।
సునిమిత్తాన్వితం జజ్ఞే సర్వాశ్చుక్షుభిరే దిశః ॥ 39
- తతో ద్రుతముపాగమ్య తార్క్ష్యో మాం హరిశాసనాత్ ।
ఆదాయ దివ్యయా గత్యా విష్ణులోకముపానయత్ ॥ 40
- తత్ర సాక్షాన్మహావిష్ణుం బ్రహ్మాదిభిరభిష్టుతమ్ ।
దివ్యరూపం పునర్దృష్ట్వా ప్రణమ్యాతిష్ఠమగ్రతః ॥ 41
- స ప్రీతో మత్సమీపే త్వం వసేతి వరదోఽబ్రవీత్ ।
సుసుఖం తత్సమీపేఽహముషిత్యా బహువత్సరమ్ ॥ 42
- ప్రాప్య్యాష్టగుణమైశ్వర్యై తత్రసాదాదసత్య యమ్ ।
ద్యుతిం చేమామిహ ప్రాప్తశ్చరన్లోకాన్ యదృచ్ఛయా ॥ 43
- త్వం తు భక్తో వినీతశ్చ శ్రోతవ్యం చైవ తేఽభిలమ్ ।
అశక్యాఽల్పేన కాలేన సా శ్రోతుం విష్ణుసంహితా ॥ 44
- వక్ష్యామ్యుద్ధృత్య సారం తే యథా స స్యాదిహాశ్రుతమ్ ।
మయా పృష్టో యథా భూయో భగవాన్ సంగ్రహేచ్ఛయా ॥ 45
- సారభూతాం మమావోచత్ సంక్షిప్తాం విష్ణుసంహితామ్ ।
తంత్రోద్ధారోఽథ తద్వ్యాఖ్యా వైభవం క్షేత్రనిర్ణయః ॥ 46

- మంత్రోద్ధారోఽర్చనా ముద్రా సంస్కారోఽగ్నేశ్చ మండలమ్ ।
 దీక్షాభిషేచనం భూమిః ప్రసాదో బింబలక్షణమ్ ॥ 47
- ప్రతిష్ఠాపంచకం చైవ బింబశుద్ధిక్రమస్తథా ।
 అధివాసః ప్రతిష్ఠా చ ప్రతిష్ఠాసంతరాక్రియా ॥ 48
- ఉత్పవశ్చ తథా యాత్రా బలిర్విశ్వార్చనం తథా ।
 జీణోద్ధారో మహోత్పాతశమనం రూపనం తథా ॥ 49
- ప్రోక్షణం కర్మశేషశ్చ సమయాచారసంగ్రహః ।
 యోగో భాగవతశ్చైవమధ్యాయాస్త్రింశదేవ తు ॥ 50
- యాఽష్టోత్తరశతాధ్యాయా మహతీ విష్ణుసంహితా ।
 తత్రోక్తానాం తు సర్వేషామర్థానామిహ సంగ్రహః ॥ 51
- సేయం గుహ్యతమా పుణ్యా స్పష్టార్థా విష్ణుసంహితా ।
 భుక్తిముక్తిప్రదా జ్ఞేయ విష్ణునా స్వయమీరితా ॥ 52

ఇతి విష్ణు సంహితాయాం తంత్రోద్దేశో నామ ప్రథమః పటలః

తిరుమల కొండలలో ఒక సిద్ధుడు ఔపమన్యు మహర్షికి కన్పించినాడు. ఆ సిద్ధుని చూచి మహర్షి వినయంతో అతణ్ణి సమీపించి “స్వామీ! మీరు గొప్ప తేజస్సుతో ప్రకాశిస్తున్నారు. మీరెక్కడివారు? ఇంత గొప్ప మహిమ మీకేవిధంగా లభించింద?”ని అడిగినాడు. ఔపమన్యువుయొక్క వినయ సంభాషణకు సిద్ధుడు చాలా సంతోషించి “నేను విదేహ దేశియుణ్ణి. నా పేరు సుమతి. నా తండ్రి పేరు ఇద్ధవంతుడు. నేను వేదాన్ని వేదాంగాలను రైభ్య మహర్షి దగ్గర చక్కగా నేర్చుకొని, ఆ మహర్షికి చాలా కాలం శుశ్రూష చేస్తూ ఉండేవాణ్ణి. ఆ మహర్షి నేర్పిన శివ మంత్రం జపించి సిద్ధి పొందినందువల్ల ఈశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై, బ్రహ్మ మంత్రాన్ని జపిస్తే బాగుంటుందని బ్రహ్మ మంత్రాన్ని ఉపదేశించినాడు. ఆ మంత్రసిద్ధివల్ల బ్రహ్మదేవుడు ప్రత్యక్షమై దీనివల్ల కూడా నీ కోరిక సిద్ధింపదు. నీవు విష్ణు మంత్రాన్ని జపిస్తే, ఆ స్వామి అనుగ్రహంవల్ల నీ కోరిక సిద్ధిస్తుందని విష్ణు షడక్షరిని ఉపదేశించినాడు.

ఆ మంత్రాన్ని అహర్నిశం దీక్షతో జపం చేసినందువల్ల, శ్రీమన్నారాయణుడు శంఖ, చక్రాద్యాయుధాలతో, శ్రీవత్స, కౌస్తుభాది ఆభరణాలతో ప్రత్యక్షమైనాడు. ఆ దేవదేవుని వేద మంత్రాలచే, ఇతర న్దోత్రాలచే స్తుతించి “పరమాత్మా! నేను కృతకృత్యుడనయ్యేటట్లు అనుగ్రహింపుమని

అభ్యర్థించినాను. అప్పుడు స్వామి ఈశ్వరునివల్ల ఈశ్వర సంహితను, బ్రహ్మదేవునివల్ల బ్రహ్మ సంహితను అద్వయనం చేసిన తరువాత నేను విష్ణు సంహితను ఉపదేశిస్తాను. దానివల్ల నీ కోరిక తీరుతుంది. అందువల్ల నీవు ఈ మంత్రాలను జపించి, అనుగ్రహాన్ని పొందమని తెల్లి అంతర్ధానమైనాడు.

తరువాత దీక్షతో పరమేశ్వరుని ఆరాధించి ఆతని అనుగ్రహంవల్ల, నిర్లీజార్చనా విధానాన్ని తెల్లైది. ద్వాదశాధ్యాయ ఐన ఈశ్వర సంహితను పొందినాను. తరువాత బ్రహ్మదేవుని ఆరాధించి, బీజాబీజార్చనా విధానాన్ని తెల్లై, ముష్టై రెండు అధ్యాయాల బ్రహ్మ సంహితను పొందినాను. ఆ తరువాత అష్ట బాహువులు, అష్టాయుధాలున్న అధోక్షజుని ఆరాధించి, తదనుగ్రహం వల్ల విష్ణు సంహితను పొందినాను.

ఈ విష్ణు సంహిత ఐశ్వర్యాది సిద్ధులను కల్గిస్తుంది. ఇది బీజాబీజ సబీజార్చనా విధానాన్ని తెలుపుతుంది. దీనిలో జ్ఞానపాదం, చర్య పాదం, క్రియాపాదం, యోగపాదమనే నాలుగు పాదాలున్నాయి. దానివల్ల నాకున్న సమస్త సంశయాలు నశించి పోయినాయి. శ్రీమన్నారాయాయణుడుండే పరమ పదం స్పష్టంగా కనిపించింది. దివ్య తూర్వనాదాలు వినిపించినాయి. చల్లని వాయువు మెల్లగా సుగంధ భరితంగా వీచింది. పరమాత్మ అంతర్ధానం చెందిన తరువాత ఇక్కడనే కొంతకాలం ఆ దేవ దేవుణ్ణి ధ్యానిస్తూ, జపిస్తూ ఉండిపోయినాను. ఒకనాడు శుభ శకునాలతో పుష్పవర్షం కురుస్తూ ఉండగా, శ్రీమన్నారాయణుని దివ్యాజ్ఞననుసరించి, గరుత్మంతుడు వచ్చి, నన్ను విష్ణులోకానికి తీసికొని పోయినాడు.

శ్రీమన్నారాయణుని అనుగ్రహంవల్ల దివ్య శరీరం పొంది కొంత కాలమక్కడనే ఉండి, అపూర్వ శక్తులున్నందువల్ల, చిన్నప్పుడు నాకు విద్యా గురువులుగా ఉన్న రైభ్య మహర్షిని చూచుటకు ఇక్కడికి వచ్చినాను. నీవు కూడా శ్రీమన్నారాయణుని పాద భక్తుడవు, వినయాది సద్గుణ సంపన్నుడవు. కావున ఈ విష్ణు సంహితను తెలిసికొనుటకు యోగ్యుడివి. ఐనా దీన్ని సంపూర్ణంగా వినాలి అని అనుకొంటే, చాలా కాలం పడుతుంది కావున దీని సారాంశాన్ని మాత్రమే నీకు తెల్లుతాను.

దీనిలో తంత్రోద్దేశము, తంత్ర వ్యాఖ్యానము, దాని వైభవము, క్షేత్ర నిర్ణయము, మంత్రోద్ధారము, అర్చనావిధి, ముద్ర, అగ్ని సంస్కారము, మండలారాధన, దీక్షాభిషేకము, ఆలయభూమి, ఆలయ నిర్మాణము, బింబ లక్షణము, ప్రతిష్ఠా, ప్రతిష్ఠానంతర క్రియ, ఉత్సవము, యాత్ర, బలి, విశ్వాధారము, జీర్ణోద్ధారము, మహోత్సాహ శమనం, న్నవనం, ప్రోక్షణం, కర్మశేషం,

సమయాచార సంగ్రహం, భాగవతయోగం అనే 30 అంశాలున్నాయి.

108 అంశాలతో చాలా బృహద్రూపంలో ఉన్న దానికే ఇది సంగ్రహ రూపం. శ్రీమన్నారాయణ ప్రాక్రమైక ఇది చాలా గుహ్యమైంది. దీన్ని అధ్యయనం చేసినవారికి పుణ్యం, పురుషార్థమూ లభిస్తాయి.

అథ ద్వితీయః పటలః

తంత్రవ్యాఖ్యా

- అథ వక్ష్యామి సంక్షేపాత్ తంత్రవ్యాఖ్యానమాదితః ।
 యేన సమ్యక్ప్రతినేహ సిద్ధిర్భవతి శాశ్వతీ ॥ 1
- దీక్షాభిషేకవాన్ భక్తో బ్రాహ్మణః సమయస్థితః ।
 పరానుగ్రహవాన్ వాగ్మీ సిద్ధః సిద్ధాంతపారగః ॥ 2
- వాద జల్ప వితండాభిః పరతంత్ర విఘాతకృత్ ।
 సర్వలక్షణసంపన్నః సత్యవాదీ దృఢవ్రతః ॥ 3
- నిర్దోషో యోగవిద్ దాంతః కర్మజ్ఞః కాలవిత్తమః ।
 వ్యాచక్షిత్పసన్నేభ్యః స్వశిష్యేభ్యో విశేషతః ॥ 4
- దీక్షితేభ్యో వినీతేభ్యో భక్తేభ్యశ్చాపి యత్నతః ।
 ద్విజేభ్యోఽధీతవేదేభ్యః శ్రద్ధధానేభ్య ఏవ చ ॥ 5
- అభివాద్య గురుం శిష్యః సుఖాసీనః ప్రయత్నవాన్ ।
 పరేత్ ప్రణవపూర్వం తు శృణుయాశ్చ పునర్గురోః ॥ 6
- అభ్యసేచ్ఛ ద్విజైరేవ తాదృశైర్దీక్షితైః సహ ।
 జ్ఞాత్వైవమభిషిక్తస్తు పరేభ్యః ప్రతిపాదయేత్ ॥ 7
- దీక్షయేచ్ఛ తతః శిష్యాన్ కుర్యాచ్ఛ స్థాపనాదికమ్ ।
 దీక్షితోఽపి న శూద్రస్తు పరేచ్ఛ శృణుయాత్ తథా ॥ 8
- గురుదత్తం జపేన్మంత్రమర్చయేత్ స్థండిలే చ సః ।
 వ్యాఖ్యాస్థాపిత దేవార్చా హోమేష్యస్య న కర్తతా ॥ 9
- దీక్షితస్యాపి కింత్యేష కామం విప్రైస్తు కారయేత్ ।
సర్వేఽర్థా యేన తన్యంతే త్రాయంతే చ భయాజ్ఞనాః ॥ 10

End of Preview.

**Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/kbook.php?id=2060>**

*** * ***

**Read other books of Dr. N. L. Narasimhacharya @
[http://kinige.com/kbrowse.php?via=author&name=
Dr.+N.+L.+Narasimhacharya&id=453](http://kinige.com/kbrowse.php?via=author&name=Dr.+N.+L.+Narasimhacharya&id=453)**